

EDUSKUNNAN VASTAUS 180/2008 vp

Hallituksen esitys laiksi julkishallinnon ja -talouden tilintarkastajista annetun lain muuttamisesta

Asia

Hallitus on antanut eduskunnalle esityksensä laiksi julkishallinnon ja -talouden tilintarkastajista annetun lain muuttamisesta (HE 186/2008 vp).

Valiokuntakäsittely

Talousvaliokunta on antanut asiasta mietinnön (TaVM 22/2008 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavan lain:

Laki

julkishallinnon ja -talouden tilintarkastajista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan julkishallinnon ja -talouden tilintarkastajista 1 päivänä huhtikuuta 1999 annetun lain (467/1999) 1 §:n 1 momentti, 7, 9 ja 12 §, 15 §:n otsikko ja 2 momentti sekä 19 §, sellaisina kuin niistä ovat 9 § ja 15 §:n otsikko ja 2 momentti laissa 370/2005 ja 19 § osaksi laissa 1098/2000, sekä
lisätään lakiin uusi 6 a ja 21 a § seuraavasti:

1 §

Lain soveltamisala

Tätä lakia sovelletaan julkishallinnon ja -talouden tilintarkastajien (*JHTT-tilintarkastaja*), jäljempänä tilintarkastaja, sekä julkishallinnon ja -talouden tilintarkastusyhteisöjen (*JHTT-yhteisö*), jäljempänä tilintarkastusyhteisö, hyväksymiseen ja valvontaan. Tätä lakia sovelletaan julkishallinnon ja -talouden tilintarkastukseen siltä osin kuin muussa laissa ei toisin säädetä. Valtiontalouden tarkastusviraston suorittamasta tarkastuksesta säädetään erikseen.

— — — — —

6 a §

Laadunvarmistus

Tilintarkastajan on huolehdittava tilintarkastustyönsä laadusta ja osallistuttava 15 §:ssä tarkoitettuun laaduntarkastukseen.

Valtiontalouden tarkastusviraston virkamiehinä toimivat tilintarkastajat ovat velvollisia osallistumaan 15 §:ssä säädettyyn laaduntarkastukseen siltä osin kuin he hoitavat muita tilintarkastustehtäviä kuin Valtiontalouden tarkastusvirastolle säädettyä tarkastusta. Muilta osin Valtiontalouden tarkastusvirasto valvoo virkamiehinään toimivien tilintarkastajien tarkastustyön laatua ja järjestää laaduntarkastuksen Valtionta-

louden tarkastusvirastolle säädetyissä tarkastustehtävissä.

7 §

Tilintarkastajan hyväksyminen

Lautakunta hyväksyy hakemuksesta tilintarkastajaksi henkilön, joka täyttää tilintarkastajan yleisen kelpoisuuden ja on suorittanut julkishallinnon ja -talouden tilintarkastajan tutkinnon (*JHTT-tutkinto*), jäljempänä tutkinto.

Ennen tilintarkastajaksi hyväksymistä hakijan on annettava lautakunnalle kirjallisena tilintarkastajan toimintaperiaatteita koskeva vakuutus, jonka sisällöstä säädetään valtioneuvoston asetuksella.

9 §

Oikeus osallistua tutkintoon

Tutkintoon on oikeus osallistua sillä, joka:

- 1) on suorittanut ylemmän korkeakoulututkinnon;
- 2) on suorittanut muut vaadittavat opinnot;
- 3) on toiminut julkishallinnon ja -talouden tehtävissä vähintään kolme vuotta; sekä
- 4) on toiminut tilintarkastustehtävissä tai Valtiontalouden tarkastusviraston tarkastustehtävissä vähintään kolme vuotta.

Siltä osin kuin 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettua kokemusta on hankittu lakisääteisestä tilintarkastuksesta, työkokemuksesta vähintään kaksi kolmasosaa on oltava suoritettu JHTT-tilintarkastajan taikka tilintarkastuslain (459/2007) 2 §:ssä tarkoitettun KHT- tai HTM-tilintarkastajan ohjauksessa.

Edellä 1 ja 2 momentissa mainituista vaatimuksista poiketen tutkintoon on oikeus osallistua myös sillä, joka suorittaa hyväksytysti 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettuja oppiaineita käsittelevät lisätehtävät ja:

- 1) jolla on vähintään seitsemän vuoden kokemus vaativista laskentatoimen ja rahoituksen tehtävistä sekä oikeudellisista tehtävistä sekä vähintään kolmen vuoden käytännön kokemus tilintarkastuksesta; tai

- 2) joka on toiminut vähintään 15 vuoden ajan ammattimaisesti tilintarkastus- tai niihin rinnastettavissa tehtävissä.

Lisätehtävillä voidaan korvata enintään puolet 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetuista kunkin oppiaineen opinnoista.

Valtiovarainministeriön asetuksella säädetään tarkemmin:

- 1) 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettujen opintojen laajuudesta ja sisällöstä;
- 2) 1 momentin 3 kohdan mukaisen julkishallinnon ja -talouden tehtävissä saadun kokemuksen sisällöstä;
- 3) 1 momentin 4 kohdan mukaisen tilintarkastuskokemuksen sisällöstä;
- 4) 2 momentin mukaisen tilintarkastajan ohjauksen sisällöstä;
- 5) 3 momentin mukaisen kokemuksen sisällöstä;
- 6) 3 momentissa tarkoitetuista lisätehtävistä ja siitä, mitä opintoja lisätehtävien suorittaminen korvaa;
- 7) tutkinto-oikeuden voimassaolosta.

12 §

Lautakunnan kokoonpano ja henkilöstö

Lautakunnassa on puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja sekä vähintään seitsemän ja enintään yhdeksän muuta jäsentä sekä muilla kuin puheenjohtajalla ja varapuheenjohtajalla kullakin henkilökohtainen varajäsen. Valtioneuvosto määrää puheenjohtajan, varapuheenjohtajan sekä muut jäsenet ja heidän varajäsenensä kolmeksi vuodeksi kerrallaan. Vähintään yhdellä jäsenellä on oltava oikeustieteen ylempi korkeakoulututkinto. Lisäksi jäsenistä:

- 1) kolme on määrättävä kuntien keskusjärjestön ehdotuksesta;
- 2) vähintään yksi on määrättävä Valtiontalouden tarkastusviraston ehdotuksesta;
- 3) kahden on edustettava tutkimus- ja opetus toimintaa; sekä
- 4) yhden on edustettava tilintarkastajia.

Lautakunnan puheenjohtajaksi tai varapuheenjohtajaksi ei voida valita JHTT-tilintarkastajaa. Enemmistön lautakunnan jäsenistä on ol-

tava muita kuin JHTT-tilintarkastajia taikka henkilöitä, joiden JHTT-tilintarkastajaksi hyväksymisen lakkauttamisesta tai JHTT-luettelosta poistamisesta on kulunut enemmän kuin kolme vuotta.

Mitä edellä säädetään jäsenestä, koskee vastaavasti hänen varajäsentään.

Lautakunnalla voi olla yksi tai useampia sihteereitä ja muuta tarvittavaa henkilökuntaa.

Lautakunnan jäsenen, varajäsenen ja sihteerin tulee olla hyvin perehtyneitä julkishallinnon ja -talouden tilintarkastukseen.

15 §

Valvonta ja laaduntarkastus

— — — — —
Lautakunta valvoo tilintarkastajien ja tilintarkastusyhteisöjen laadunvarmistusta. Lautakunta:

- 1) tuottaa laaduntarkastuksen itse tai tilaa laaduntarkastuksen ulkopuolisilta asiantuntijoilta;
 - 2) päättää laaduntarkastuksen sisällöstä ja toteuttamistavasta;
 - 3) määrää tilintarkastajan laaduntarkastukseen enintään kuuden vuoden välein;
 - 4) määrää tilintarkastusyhteisön laaduntarkastukseen enintään neljän vuoden välein;
 - 5) päättää toimenpiteistä, joihin laaduntarkastukset antavat aiheutta.
- — — — —

19 §

Hyväksymisen lakkauttaminen ja palauttaminen

Tilintarkastajaksi hyväksyminen lakkauteaan tilintarkastajan lautakunnalle tekemästä ha-

kemuksesta määräajaksi. Tilintarkastajan hyväksyminen voidaan palauttaa hakemuksesta, jos tilintarkastaja täyttää edelleen 7 §:n mukaiset hyväksymisen edellytykset ja vaatimuksen ammattitaidon ylläpitämisestä ja kehittämisestä.

21 a §

Tietojen poistaminen luettelosta

Kalenterivuoden lopussa luettelosta poistetaan kalenterivuoden aikana 70 vuotta täyttäneiden tiedot. Luettelossa oleva tieto varoituksesta tai huomautuksesta poistetaan viiden vuoden kuluessa sen merkitsemisestä luetteloon.

Luettelosta voidaan poistaa pysyvästi tilintarkastajaa tai tilintarkastusyhteisöä koskevat tiedot myös tarkastajan tai yhteisön omasta aloitteesta.

Jos luetteloon merkityn tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön hyväksyminen on lakkautettu tai peruutettu, lautakunnan on poistettava tilintarkastajaa tai tilintarkastusyhteisöä koskevat tiedot luettelosta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Lain 9 §:n 3 momentin 2 kohdan perusteella tutkinto-oikeuden saaviin hakijoihin sovelletaan 9 §:n 1 momentin 2 kohdan vaatimusta 1 päivästä tammikuuta 2010. Lain 9 §:n 3 ja 4 momentissa tarkoitettujen lisätehtävien osalta lakia sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 2010.

Lain 12 §:ää sovelletaan määrättäessä jäseniä lautakuntaan, joka asetetaan lain tultua voimaan.

Helsingissä 5 päivänä joulukuuta 2008